

נושא: ייצוגים של נשיות ומניות בצילומי אופנה.

מבוא:

פרויקט הגמר שלי עוסק בייצוגים של מיניות בצילומי אופנה של נשים. לשם חידוד הבלטת המיניות בצילומים אלו בחרתי ליצור פרדוקס וצילמתי ילדות בהשראת צילומי אופנה של נשים בוגרות. הפער בין תמימות הילדה לתנוחת הגוף המינית ולפעולה שהיא עושה מייצר אצל הצופה חוסר שקט ולכן מעורר את השאלה מדוע אצל נשים ונערות צילומים אלו מתקבלים כמובן מאליו. עבודת החקר שלי בוחנת צילומי אופנה של נערות ונשים ואת ייצוגי הנשיות והמניות בהם. במהלך חיפושי אחר צלמי אופנה נחשפתי לכך שכמעט בכל צילומי אופנה הנשים תמיד היו עם מבט רציני מאוד לא יחייכו ומאוד ינסו להדגיש את המיניות שלהן בכל צורה אפשרית. לעומת זאת כשהסתכלתי על צילומי אופנה של ילדות הן יתנהגו בדיוק ההפך יחייכו יהנו ירגישו בנוח וינסו כמה שפחות להדגיש את המיניות שלהן.

סקירת ספרות:

לאורך ההיסטוריה, צילום אופנה נתפס לעתים קרובות כאמצעי פרסום, מופרך ומסחרי מכדי להיחשב לאמנות גבוהה. במהלך השנים, אמנים הוכיחו שהלך הרוח הזה שגוי ופיתחו את סגנון צילום האופנה לצורת האמנות הלגיטימית שהיא נחשבת כיום.

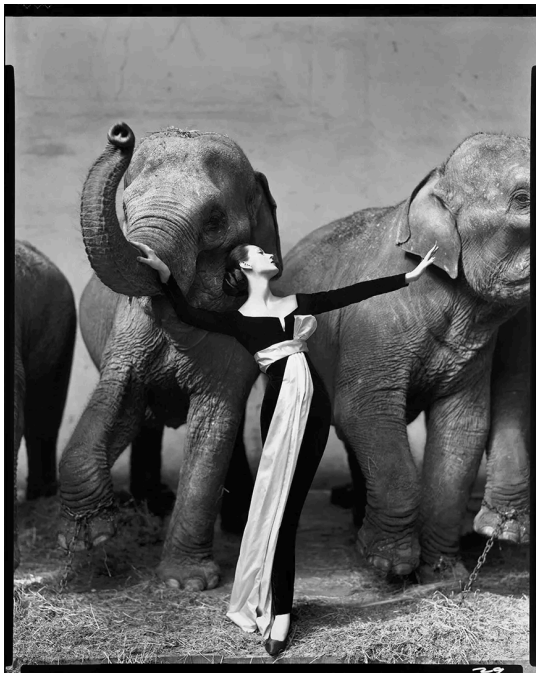
צלמי אופנה מקבלים את המשימה הקשה ללכוד את המהות של מותג, ובמקביל משלבים את הסגנון והחזון הייחודיים שלהם. אין להכחיש את ההשפעה שיש לצלמי אופנה שכן הם ממשיכים להכתיב את מה שנחשב "יפה", "שערורייתי" ובעיקר "אופנתי".

צילומי אופנה יכולים להיות צילומים "פשוטים" של דוגמנית בקטלוג אופנה, צילומים מתצוגות מעצבים, ותצלומים מזעזעים על סף האבסורד. כאן המשימה העיקרית של הצלם היא לקבל תגובה רגשית מהצופה, ובכך למשוך תשומת לב למוצר או דימוי מסוים. מכיוון שצילום אופנה הוא סוג של תמהיל של ז'אנרים שונים, צלמים דוקומנטריים פנו אליו לא פעם לאורך ההיסטוריה של התפתחותו.

צילומי אופנה החלו לצוץ בסוף המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20 הודות לפופולריות הגוברת של מגזינים. בסוף המאה ה-19, הצילום הציורי שנקרא, שהשאיל את מסורות הציור, עדיין היה פופולרי. צלמים ציוריים ניסו להעניק לתמונות שלהם נופך של מסתורין, תוך שימוש בצלליות לא ממוקדות

ובסוג טקסט כלשהו. כמובן שגם הפיקטוריאליסטים שמו לב לתמונה. האטרקטיביות הנשית, ועירום. למרות שמאמינים כי צילום אופנה החל בתחילת המאה, למעשה, בצורה כזו או אחרת, הוא החל להיות נוכח בחיי אנשים כבר עם שחר הצילום. לדוגמה, האוסף הראשון של תצלומי אופנה נחשב לספר קטן שיצא לאור בשנת 1856 על ידי אדולף בראון. בזמנים רחוקים, רק אנשים עשירים יכלו לעסוק בצילום, שכן תהליך קבלת תמונות הצילום היה קשה ויקר במיוחד. יותר ממאתיים ושמונים תצלומים של הרוזנת מוירג'יניה קסטיליונה פורסמו בספרו של אדולף בראון. יתר על כן, היא נלכדה במגוון תלבושות. זו יכולה להיחשב הדוגמה הראשונה לצילום אופנה.

ריצ'רד אבדון היה צלם פרסום בשנות ה-40. הפרסומים שלו להארפר'ס בזאר בשנות ה-50 הציתו כיוון חדש לצילום אופנה - כזה שהתמקד בתנועה. הוא דחה את הצילומים הסטטיים האופייניים בסטודיו, הוא יצא לחוץ ולמקומות שונים אחרים כדי ללכוד את הבגדים הנלבשים בצורה מציאותית יותר. הוא הביא קץ לעידן הדוגמניות שהוצגו כדוגמניות בלבד. הוא שם יותר דגש על האדם בבגדים, וצילם דוגמניות פעילות בתפאורות מרגשות. דובימה עם פילים עומדת כאחד מתצלומי האופנה החשובים בכל הזמנים. דובימה הייתה אחת הדוגמניות האחרונות שקיימו את סטנדרטי היופי לשעבר של אופנה עילית, כאשר האופנה הגבוהה החלה להימשך לדוגמניות שנראו יותר "ילדה בשכנות". השמלה שצולמה הייתה גם השמלה הראשונה של דיור שעיצבה איב סן לורן. הבחירה של אבדון להעמיד אותה מול אחד היונקים הגדולים ביותר מדגישה בצורה מבריקה את הנשיות הדרמטית של דובימה ואת הצללית העדינה שיצרה השמלה.

במהלך שנות ה-70, צילומי אופנה החלו לעבור מתפיסת תנועה לחגיגה של סוריאליזם ומיניות נשית. הדגש על מיניות ולעיתים גם היפר-מיניות, נותר בחזית צילומי האופנה במשך עשרות שנים. כתעשייה שהוקמה בדוגמנות בגדים, המעבר למיעוט ועירום מדבר על האבולוציה שלה כצורת אמנות. הקידום של פריטי לבוש ספציפיים הוחלף בדגש על הדגמים וחזון האמן. צלמי אופנה עזרו לשנות את אופן העברת המותגים והוכיחו שמכירת רגש או גישה יכולה להיות מוצלחת באותה מידה. המגמות העיקריות בהתפתחות צילום אופנה בשנות ה-70 וה-90 קשורות לרעיונות פוסט מודרניים באמנות. בטינה ריימס, ארווין אולף, דיוויד לה שאפל הפכו למבשרי הטרנדים הללו. הצילומים המתריסים והפרובוקטיביים שלהם, משחקי משמעויות מורכבים, רמיזות ואסוציאציות, התנגשויות

של מרקמים ותכניות, חדירה לתת מודע הם אותם סימני הזמן כמו צילומי הטשטוש האימפרסיוניסטי של אדולף דה מאיר שהופיעו על דפי ווג. בשנות ה-90 וה-2000, צילומי אופנה נמשכו חזרה לעולם של היפר-מסחריות ומודעות למותג. צלמים וקווי אופנה עברו מעדינות להגזמה של צרכנות וכוח של לוגו. מותגים כמו קלווין קליין וגוצ'י החלו לשלב את הפיתוי של המיניות עם ההשפעה המותנית של חשיפת יתר. תצלומים כמו Will Work for Couture של טיילר שילדס, מעצים את המיניות הגלויה

והפרסום של אופנה עילית ואת הצלחתה לנצח את ההמונים. בעוד מותגים היו צריכים למכור את עצמם לצרכנים, אנשים מוכנים כעת למכור את עצמם כדי ללבוש לוגו. לסיכום צילומי אופנה מוכיחים שמה ש"אופנתי" חורג מהבגדים שהדוגמניות לובשות. ככל שאמנים אלו ממשיכים להשפיע על עולם האופנה, הכללתם בעולם האמנות הופכת יותר ויותר ברורה. צילום אופנה הפך מזמן לכיוון עצמאי בתעשיית הצילום. צילום אופנה כיום מקיף אותנו ממש בכל מקום - אנו רואים תמונות בהירות, יפות ומפתות במגזינים, בשלטי חוצות ובאינטרנט. התמונות מציגות דוגמניות או מפורסמים אטרקטיביים בבגדים מסוגננים. בעזרת צילומי אופנה מוצגים בפנינו נטיות מודרניות בעולם האופנה והאמנות.

צלמי אופנה

פיטר לינדברג

לינדברג נולד בפולין. וגדל בדיסבורג שבגרמניה. הוא הצטרף ללימודי ציור והחל לצלם ב-1971. וביסס עצמו כצלם פרסומות.

הוא עבר לפריז ב-1978, והתרכז בצילום אופנה, הוא צילם דוגמניות-על רבות. היה שותף לפרויקטים אחרים ביחד עם קרל לגרפלד, דריל האנה, ג'ורג'ו ארמני ואחרים. צילומיו פורסמו במגזינים כמו שטרן, הרפרס בזאר וווג. הוא גם צילם את סלין דיון בפרסומת שלה לבושם.

לינדברג נחשב לאחד מצלמי האופנה הבולטים בעולם, במיוחד בשחור-לבן, וסייע ליצור את תופעת דוגמניות-העל של שנות ה-90. הוא העדיף שהדוגמניות שלו תהיינה מאופרות בצניעות ועם תסרוקת פשוטה.

המוזה של הצלם לינדברג היא הגיבורה של אותה תקופה סוערת. המחבר בוחר סוג מיוחד לדגמיו. זו לא אלגוריה לאמהות, לא עקרת בית, לא צעירה טורגנייב, לא נימפה. גברת הלב שלו היא אדם אקסטרווגנטי בן שנים בלתי מוגדרות, מוסתרות בעליל, עצמאי, מצליח, בעל אופי חזק. היא מעשנת, נוסעת במכונית, הולכת בחוזקה לאורך המדרכה או החוף. היא אף מבקרת בקומות המפעל ומטפסת על מבני מגדל אייפל. היא נושבת ברוחות קשות, היא חיה מוקפת ויטרינות זכוכית, גורדי שחקים, פתחה את פיהם של הביוב בעיר. היא לבושה באופנתיות או עירומה ללא רבב. יש לה דמות דקה, שרירית, כמעט נערית, עיני אגם ענקיות צבועות בעובי, שפתיים משומנות בבהירות, ציפורניים ארוכות על ידיים חניניות... לפעמים היא מתייצבת בבירור מול המצלמה, לפעמים היא מופתעת מהצלם, ללא איפור ומסיכת חובה של הבעה משוננת על פניה. בלונדינית או ברונטית, עם תלתלים מרדניים מתנופפים ברוח או תספורת גארסון, לפנינו ליידי. עדין, קפדני ורצון חזק, מתפתל-רך, סותר, לא נפרם לגמרי. בכל תמונה של כל דגם, יש משהו עדין ואינדיבידואלי, זיק, ניצוץ, בוהק. צילום בשחור-לבן מאפשר לך להדגיש, להקשות ולהבהיר את ההרמוניה של קווים, צלליות, חצאי

חצץ, חסד של דימוי אישה.

וויליאם קליין

לוויליאם קליין הייתה השפעה משמעותית על קידום צילומי אופנה ב מבט עצמאי אומנות. הוא חשב היטב על הרעיון והעלילה והתעניין מעט בתיקון פרטים ספציפיים כגון תחפושת או תסרוקת הדוגמנית. קודם כל, הוא התעניין בעומס הסמנטי של התמונה, בבניית הקומפוזיציה. הוא עבד הן בסטודיו, ויצר סטים מורכבים והן ברחובות העיר, שם שימשה האדריכלות עצמה כחלק מהתדמית; מראות בשימוש פעיל. הלחנים שלו הם תמיד גרפיים ומובחנים במבנה קומפוזיציוני מאוד קפדני, עמיד, לינארי. המגמות העיקריות בהתפתחות צילום אופנה בשנות ה-70 וה-90 קשורות לרעיונות פוסט-מודרניים באמנות. בטינה ריימס, ארווין אולף, דיוויד לה שאפל הפכו למבשרי הטרנדים הללו. הצילומים המתריסים והפרובוקטיביים שלהם, משחקי משמעויות מורכבים, רמיזות ואסוציאציות, התנגשויות של מרקמים ותכניות, חדירה לתת מודע הם אותם סימני הזמן כמו צילומי הטשטוש האימפרסיוניסטי של אדולף דה מאייר שהופיעו על דפי ווג של עידן.

יקי הלפרין

הלפרין נולד בתל אביב. הוא למד צילום בטכניון ולאחר מכן עשה התמחות בניו יורק אצל הצלם ריצ'רד אבדון. לאחר שהייתו בארצות הברית, חזר בשנות השישים לישראל והחל לשמש כעוזר של גברא מנדיל. ב-1973 פתח סטודיו לצילום עצמאי משל עצמו. ב-1979 צילם לראשונה את השער של שבועון לאישה, בו הופיעה רינה מור. לאחר מכן הפך לצלם השערים הקבוע של העיתון. הוא עבד עם מעצבי אופנה רבים בישראל כמו גדעון אוברזון, ועם חברות אופנה כמו גוטקס וליווי'ס. הוא גם ביצע עבודות למותגי אופנה בינלאומיים, כמו קשארל. הוא התמחה בצילומי "ביוטי", סוג צילום לחברות איפור וקוסמטיקה. בתחום זה עבד עם חברת קרליין ועם לוריאל.

סיכום

הטקסט מדבר על ההיסטוריה של צילומי אופנה, לא של נשים בה ובכלל בלי קשר למיניות, היא מציגה את צילומי האופנה באופן כללי לאורך ותופשת המון דוגמאות שונות לחלוטין של תמונות אופנה בהן ישנן נשים, היא מדברת על התפתחות ואמנות אבל כל מה שאני ראיתי בה זה רוב גדול של נשים בהבעה רצינית, בפוזיציות מיניות רובן עם סגנון מודגש של "תמונות המיועדות למבוגרים בלבד".

הטקסט הוא הזדמנות טובה לראות את התמונה הגדולה, להסתכל על צילום אופנה באופן רחב, על כמה סוגי צלמים, על כמה סוגים שונים של צילומים, מבלי היחס הספציפי לנשים ולראות איך נשים מצולמות בתעשייה הזאת.

למצוא נשים במבטים רציניים בכוונה זה מאוד קל אבל לראות טקסט שלם שעוסק בהיסטוריית תמונות של אופנה למצוא עשרות תמונות שבהן נשים מוצגות ככה זו המציאות.

רשימה ביבליוגרפית:

<https://www.markdelong.com/blog/how-to-create-a-fashion-story>

<https://elmin.ru/iw/video/fotoistoriya-mody-fashion-fotografiya-zhanr-feshn-fotografii-v-fotoiskusstve.html>

<https://www.guyhepner.com/a-brief-history-of-fashion-photography/>